

Černák viničový

Špecifický požerok na listoch a výhonoch viniča spôsobuje černák viničový. Okrem viniča hroznorodého však môže škodiť aj na ružiach. Prírodným biotopom sú lúčne spoločenstvá a hlavným hostiteľom rastlina s názvom kyprina úzkolistá. Pôvodnou oblasťou výskytu, dnes už rozšíreného škodcu v celej Európe a Ázii, je Severná Amerika. V našich podmienkach nie je škodca považovaný za významného.

Pletivo listov, rovnako ako kôry je vyžraté a to v pásoch dlhých 10 – 15 mm a širokých zhruba 1 mm. Podobné požerky môžete nájsť aj na bobuliach. Larvy požierajú koreňovú sústavu, pričom tieto požerky môžu pripomínať poškodenie spôsobené pandravami. Silno napadnuté kry majú nielen oslabený rast, ale aj bledšie listy. Napadnuté kry sú roztrúsené nerovnomerne vo vinici.

Dospeliec, sfarbený do matnej čiernej farby, dorastá do veľkosti asi 6 mm. Štít chrobáka je vypuklý, krovky sú husto a jemne bodkované. Celé telo je pokryté krátkymi chlpkami sivej farby. Larvy sú biele a majú žltú hlavu. Tvar tela je valcovitý a v kľudnom stave sú larvy rožkovito zahnuté. Kukla mení svoju farbu – najskôr je belavá, neskôr tmavne, až nadobúda svetlohnedé sfarbenie. Vajíčko je štíhle, má valcovitý tvar a žltobielu farbu.

Škodca prezimuje v štádiu larvy na koreňoch viniča. V priebehu jari sa larvy lokalizujú k povrchu pôdy, kde sa zakuklia. Následne sa z kukiel stávajú dospelé jedince, ktoré sa na jednotlivých kroch môžu objaviť už začiatkom mája. Chrobáky pri vyrušení padajú z hostiteľa na zem a robia sa mŕtvymi. Samička kladie vajíčka v menších skupinkách na listy alebo kôru viniča. Samička celkovo nakladie asi 100 vajíčok. Larvy sa liahnu do 12-tich dní, neostávajú však na listoch, ale zaliezajú do pôdy ku koreňom. Najskôr sa živia tenkými koreňkami, no neskôr už poškodzujú hrubšie korene, kde vyžierajú pásy a chodbičky. Ich aktivita trvá až do príchodu silných mrazov. Škodca má iba jednu generáciu do roka.

Proti tomuto škodcovi nie je potrebná žiadna ochrana vrátane chemickej, štepením viniča na americké podpníky sa vinič chráni aj proti tomuto škodcovi, nakoľko koreňová sústava týchto podpníkov je napádaná iba zriedkavo. Výskyt tohto druhu je skôr raritou, možno ho nájsť v opustených vinohradoch, ktoré sa po niekoľkých rokoch neobrábania podobajú na pôvodné lúky.

Ing. Ivana Bugriová
ÚKSÚP – OOR
6.12.2021